

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๖๓

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๓๕ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ในตอนนี้มีร่างของ กสม. ส่งมาให้ ทีนี้ที่บอกว่าให้ส่งกลับคืนไปเพราะว่าตอนที่เขาทำร่างยังไม่ผ่าน ตอนนี้ร่างผ่านแล้วเขาจะมีอะไรแก้ไขใหม่ แล้วก็ให้รับส่งกลับมา สำหรับองค์กรอื่น ๆ ทุกองค์กรผมคิดว่าเราควรจะมีหนังสือไปถึงเขา ขอให้เขาจัดทำร่างโดยให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแล้วก็ส่งมาให้เรา โดยไม่บอกเวลา ก็แล้วแต่เขา ใครมาก่อนก็พิจารณาก่อน เนื่องจากในร่างมาตราอะไรของเราที่บอกว่าต่อระยะเวลาทำกฎหมาย ให้รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น บอกเขาไปด้วยว่าในการพิจารณาร่างของเขา เขาควรจะเผยแพร่ และเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของเขาเองที่เป็นผู้ปฏิบัติได้มีโอกาสรับรู้และเสนอแนะด้วยกัน มิฉะนั้น มันจะทำอยู่บ่อยๆ และปัญหาข้างล่างไม่เคยมีใครได้รู้ว่ามันเกิดอะไรขึ้นเวลาเขาไปทำงาน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตครับ ในระหว่างที่เราร่างที่ท่านประธานบอกว่าให้แจ้งประสานงานภายในไปก่อนก็แจ้งไป ในส่วนของสำนักงาน กกต. เขาก็ร่าง ในร่างแรกของเขา คงเสร็จแล้วทั้ง ๔ ฉบับ เมื่อมีประกาศผลประชามติเป็นทางการ เราก็มีหนังสือเป็นทางการไปอีกที่ กดี เพราะอันนั้นแจ้งเป็นการภายในครับ

ประธาน : ทีนี้ตอนเราร่างรัฐธรรมนูญ แต่ละเรื่องเราก็จะให้จดโน้ตไว้แล้วเอามาพิมพ์แจกเป็นคู่มือเอาไว้สำหรับแต่ละคน เห็นผู้สื่อข่าวเขาบอกว่าท่านนายกรัฐมนตรีอยากจะทำกฎหมายลูกที่เกี่ยวกับเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายใน ๒ เดือน เขาก็ถามผมว่าแล้วจะทันไหมครับ ผมบอกว่าถ้ามันเสร็จก็เสร็จ ถ้าไม่เสร็จก็ไม่เสร็จ ก็ยกให้เขาฟังว่ามันไม่ใช่ของง่ายเพราะกลไกต่าง ๆ ที่มันเคยมีอยู่มันจะใช้ไม่ได้ เนื่องจากกฎเกณฑ์ของเรามันเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการเลือก ส.ว. มันจะนับหนึ่งใหม่เลย ไม่สามารถที่จะฟังจากของเก่าได้ มันก็มีปัญหาอันหนึ่งถามกันมากตั้งแต่เมื่อวานผมไปทำเนียบก็ถาม มาที่นี้ก็ถาม เรื่อง set zero ใครรู้เรื่องบ้างไหมว่า set zero เป็นอย่างไร

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ตามที่เราเข้าใจกันก็คือลบบรรณานไปเลย ล้างไฟใหม่ไปเลย ล้างไฟใหม่แล้วก็เริ่มใหม่หมดเลย

ประธาน : เราไม่ถูกพรรคการเมืองเขากระแทบตายหรือ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขออนุญาตท่านประธาน เข้าใจเป็นอย่างนี้ครับ เพราะว่า นักข่าวมาสัมภาษณ์ผมในกรณีที่เคยทำ พ.ร.บ. พรรคการเมืองในสมัย สปช. คือเขาไปติดใจ กรณีที่ท่านอาจารย์วิชญ์เคยพูดใน case ของชุดอาจารย์บวรศักดิ์ที่ว่ากำหนดการที่จะมีการเลือกตั้ง ปกติจะกำหนดให้พรรคการเมืองคนที่ลงสมัครรับเลือกตั้งต้องสังกัดพรรคภายใน ๙๐ วัน หรือประมาณนี้ คำว่า set zero เขาหมายความว่า จะไม่มีข้อกำหนดตรงนี้ขึ้นเพื่อจะเปิดทางให้ จริง ๆ แล้วด้วยเหตุผลตรงนั้นไม่ได้เกี่ยวอะไรกับเรื่องการเมืองในอนาคต แต่หมายความว่า เมื่อมีรัฐธรรมนูญใหม่ก็อยากจะให้บรรดาสมาชิกพรรคนั้น ๆ ได้มีอิสระในการตัดสินใจที่จะไป เลือกพรรคที่เขาเห็นว่าเหมาะสม นักข่าวก็เลยไปตีความว่ามันอาจจะมีพรรคการเมืองบางพรรค เกิดขึ้นเพื่อที่จะรองรับบรรดาคนที่แตกตัวออกมาจากตรงนั้น ไม่ว่าจะพรรคไหนก็ตาม เขาก็เลย เรียกว่าเป็น set zero อย่างนี้ครับ อาจารย์จะเห็นอย่างไรก็ลองพิจารณาครับ

ประธาน : ที่ผมได้ยินไม่ใช่อย่างนั้น set zero คือยุบพรรคหมดทุกพรรคแล้วให้ ตั้งใหม่เหมือนกันหมด นั่นคือ set zero ในความหมายของเขา เชิญครับ

นายเจริญ โทณะวณิก : ขอบพระคุณครับ ผมเข้าใจว่าเป็นอย่างที่ท่านประธานพูดถึง ที่นี้มีหลายคนพูดวิธีการทำงาน ๆ ก็คือปกติในบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง เราต้องเขียนว่าให้พรรคการเมืองที่จดทะเบียนหรือจัดตั้งตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญปีนี้นั้นปีนี้ สมมุติว่าในกรณีนี้ก็ต้องเป็นรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ยังคงเป็นพรรคการเมือง อยู่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ที่นี้ก็มีคนเสนอว่าไม่ต้องเขียนอันนี้ พอไม่ต้อง เขียนอันนี้ปีก็เท่ากับว่าพรรคการเมืองทุกพรรคก็ต้องมาเริ่มตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญพรรคการเมืองใหม่เลย ก็มีผลแบบเดียวกันกับที่ท่านประธานได้พูดถึงก็คือยุบ พรรคไปเลย เพียงแต่ว่าถ้ายุบพรรคไปเลยอาจจะต้องทำก่อน ที่นี้ถ้าทำแบบนั้น ณ ขณะนี้ก็มีวิธี เดียวคือมาตรา ๔๔ ยุบพรรคการเมืองไปเลย ถ้าเราเป็นคนเสนอก็อย่างที่ท่านประธานว่า พรรคการเมืองก็คงจะรุมกินโต๊ะแน่ แต่ถ้าเกิดเราเขียนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมืองในลักษณะที่ไม่เขียนว่าให้พรรคการเมืองที่จัดตั้งเมื่อตอนรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

สิริพร ๑/๓

และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มันเป็นผลแบบเดียวกัน เขาก็คงรวมกันโตะเราอยู่ดีครับ

ประธาน : ก็โดนกระต๊อบเหมือนกัน อันแรกเท่าซ้าย อันหลังเท่าขวากระต๊อบตาม ผมคิดว่าคราวนี้เรามีทางเลือก อะไรที่เราคิดว่ามันไม่สมควรทำแต่มีคนอยากทำ ก็ไปทำใน สนช. คนเยอะหน่อย ใครไปกระต๊อบเขาลำบาก เรา ๒๑ คน กระต๊อบได้ง่าย แต่ถ้าเราคิดว่ามันจะดีต่อการเมือง อย่างนั้นเราก็เขียนไป แต่ถ้าอันไหนที่คิดว่ามันไม่แน่ว่าจะดีเสมอไป อยากแกก็ไปแกที่โน่น ไม่ได้หมายถึงเรื่องนี้ หมายถึงว่าเรื่องไหนก็แล้วแต่ ในรัฐธรรมนูญเราไม่ได้บอกชี้แจงว่าต้องสมัคร เป็นสมาชิกอย่างน้อยกี่วัน

นายอัชพร จารุจินดา : ไม่ได้กำหนดว่าต้องมีเท่าไร แต่ว่ามีเงื่อนไขที่กำหนด ไม่เหมือนรัฐธรรมนูญฉบับอื่น ๆ ก็คือการบริหารพรรคการเมืองต้องให้สมาชิกพรรคมีส่วนร่วมในการ บริหาร ตรงนี้เวลาเขียนลงไปในรายละเอียดกฎหมายพรรคการเมืองอาจจะกระทบกับพรรคการเมือง เดิมที่มีอยู่ เช่น กรรมการบริหารพรรคการเมืองอาจจะต้องเปลี่ยนใหม่หมด จะต้องให้สมาชิก จัดประชุมสมาชิกพรรคแล้วก็ส่งรายชื่อมาให้ กกต. ในการแต่งตั้ง หัวหน้าพรรคอาจจะต้องตั้งใหม่ หมดเป็นต้น แต่จำนวนสมาชิกไม่ได้ระบุครับ

ประธาน : มันอาจจะทำได้ ๒ วิธี ก็คือให้เขาไปตั้งกันมาใหม่หมด ก็คงจะวุ่นวาย อีกอย่างหนึ่งก็คือให้เขาประชุมใหญ่แล้วก็ให้ยืนยัน ถ้ายืนยันก็ใช้ต่อไป แต่ถ้าไม่ยืนยันก็เลือกใหม่ ตอนนั้นเดียวเราค่อยคุยกัน แต่เราไม่มีแนชี้แจงใหม่ครับว่าต้องกี่วัน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มาตรา ๔๕ ก็เขียนกว้าง ๆ ไว้เฉย ๆ เพราะรายละเอียด พวกนี้คงต้องไปอยู่ในกฎหมายลูก

ประธาน : มันเขียนไว้ในคุณสมบัติชี้แจงใหม่ ว่าต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองมาแล้ว ไม่น้อยกว่ากี่วัน รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มีเขียนไว้ ๙๐ วัน ยกเว้นแต่ตอนที่ยุบสภาผู้แทนราษฎรเขาให้ ลดลงเหลือ ๓๐ วันเพื่อหาโอกาสไปเปลี่ยนพรรคได้ ซึ่งรู้สึกที่เราไม่ได้เขียนเลย

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : มาตรา ๙๗ (๓) หรือเปล่าครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ตามจากข่าวหนังสือพิมพ์ก็เห็นว่าทาง สปท. เขาก็เตรียม จะยกร่างกฎหมายทั้ง ๔ ฉบับเหมือนกัน แล้วเขาจะส่งมา

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

ประธาน : เขาควรจะไปยกร่างกฎหมายปฏิรูปกับกฎหมายจัดทำยุทธศาสตร์
อย่างนี้เราเขียนไปในมาตรา ๙๗ เราก็เขียนยกเว้นในกฎหมายลูกไม่ได้เลย เมื่อมันเขียนอย่างนี้
การไป set zero มันจะเป็นไปไม่ได้ เพราะว่าถ้าเรา set zero เราก็ต้องใช้เวลาเขาไปจัดการ
เพราะกลไกในการจัดตั้งพรรคการเมืองใหม่ที่เราเคยคุย ๆ กันว่ามันจะต้องเป็นพรรคการเมือง
จากประชาชนจริง ไม่ใช่พรรคการเมืองแบบที่ชูวิทย์เคยตั้ง มันจะต้องมีจำนวนมีอะไรต่ออะไร
ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการไปทำ ถ้าให้เวลาเขา ๖๐ วัน เขาจะทำทันไหม ถ้า ๖๐ วันปีมันก็จะเหลือ
อีก ๙๐ วัน เพราะมันจะต้องเลือกตั้งภายใน ๑๕๐ วัน ๙๐ วัน คนจะแห่มาสมัคร มันก็ไม่ทันแล้ว
เพราะว่าพรรคเพิ่งจะเริ่มตั้ง ตรงนั้นจะต้องระมัดระวังกันให้ดี ช่วยกันจำไว้ด้วย พอเวลาที่เขา
ตั้งกรรมาธิการพิจารณาในรัฐธรรมนูญบอกว่าต้องตั้งเราไปด้วย ๕ คน พวกเราจะต้องจำกันเอาไว้
ว่าถึงเวลาจะต้องยกประเด็นนี้กันขึ้นมาเพราะ ๕ คน มันจะต้องทยอยสลับกันไป เชิญครับ

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ผมเข้าใจว่าที่สำคัญมี ๔ ฉบับ มีความรู้สึกว่ามันถูกล็อก
อยู่พอสมควร ผมไม่แน่ใจว่าใน ๔ ฉบับมันจำเป็นต้องออกไปจาก กรธ. พร้อมกันทั้ง ๔ ฉบับหรือไม่

ประธาน : ไม่จำเป็น

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : ถ้าไม่จำเป็นแล้ว ผมลองนั่งคิดว่าฉบับไหนน่าจะเป็น
ลำดับแรก ลำดับสอง ลำดับสาม ลำดับสี่ ซึ่งถ้าคิดเร็ว ๆ ผมมีความรู้สึกกว่า กกต. น่าจะเป็นฉบับที่ ๑
พรรคการเมืองเป็นฉบับที่ ๒ เลือกตั้ง ส.ส. ฉบับที่ ๓ และเลือก ส.ว. ฉบับที่ ๔ อย่างนั้นหรือเปล่า

ประธาน : ผมกลับคิดอย่างนี้นะครับ ๑. พรรคการเมืองต้องมาก่อนเพราะว่า
มันเป็นตัวแม่ ๒. เลือกตั้ง ส.ส. มา เพราะมันเป็นตัวที่จะต้องไปใช้เลือก ๓. ส.ว. ก็มาเลือกทีหลัง
ส.ส. ๔. คือ กกต. เพราะเราจะได้เก็บตกอำนาจทั้ง ๓ อัน จากอันนั้นเอาไปใส่ที่ กกต. ถ้าเราเขียน
กกต. ไปก่อนมันออกไปแล้ว แล้วเราใส่กลไกอะไรซึ่งจะต้องไปให้อำนาจ กกต. มันจะใส่ไม่ทัน
หรือบางทีถ้าเราเสร็จเร็วเราอาจจะเก็บทิ้งไว้พักหนึ่ง ทำกฎหมายที่ใกล้เคียงกันเสร็จแล้วก็ค่อยส่ง
ฉบับที่ ๑ ไป คือทยอยรองรับซึ่งกันและกัน

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย : อันนี้เข้าใจว่ายังมีประเด็นเรื่อง set zero ขององค์กรอิสระ
อะไรหรือไม่ พวกนี้เวลาจะทันไม่ทันอะไรพวกนี้ครับ

ประธาน : ถ้าสมมติว่าจะ set zero ถ้าเราส่งพรรคการเมืองไปก่อน แต่ว่าโอกาส
มันยังพอมิได้ แต่เขาก็ต้องคำนวณวันกันให้ดี ๆ ทั้ง ๔ ฉบับนั้นเราคงจะต้องฟังพรรคการเมือง
แต่เราจะฟังกันโดยวิธีไหน คือฟังเมื่อเราร่าง first draft แล้วก็ส่งไปให้เขาอ่านแล้วก็นัดเขามา

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

สิริพร ๑/๕

หรือจะเรียกเขามาแล้วบอกเลยว่าใน ๔ ฉบับคุณมีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง ก็บอกมา แล้วก็จด ๆ ไว้
อันไหนเราทำได้ก็ทำ อันไหนทำไม่ได้ก็สนใจ อย่างไรก็ตามอย่างไรก็ดี

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ เอาแบบเก่าผมว่าน่าจะดี คือประกาศ
ไปก่อนแล้วให้เขาส่งเป็น paper มา พอเป็น paper แล้วมันมีหลักฐานยืนยันว่าเขา record
ว่าอย่างไร อันที่ ๒ พอเขาส่งเป็น paper มาเราเปิดรับฟังคล้าย ๆ ที่เราเคยจัดที่สภา ที่นี้เขาก็จะมา
ปากเปล่าแล้ว อะไรเพิ่มเติมหรือจะมานั่งอะไรตรงไหน เราก้จะได้ทั้ง ๒ อัน คือกระบวนการเริ่ม
เราก้รับฟังอย่างนี้ไปด้วย ผมว่าอย่างนี้น่าจะดี

ประธาน : ตอนฟังปากเปล่านั้นต้องมีร่างให้เขา

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมว่าเราทำ ๒ รอบก็ได้ครับ

ประธาน : ที่แรกเราก้ประกาศไปเลยว่าใครมีอะไรในกฎหมาย ๔ ฉบับนี้ หรือว่า
จะเอาทั้ง ๑๐ ฉบับก็ได้ ก็ให้ส่งมาภายใน ๑ เดือนนับแต่นี้

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ผมอยากเสนอเป็น ๒ เฟสได้ไหมครับ
ผมว่าตอนนี้เราต้องรักษาอารมณ์ของประชาชน ผมรู้สึกอย่างนั้น ประชาชนกำลังรู้สึกดีแล้ว
เพียงแต่ว่าสิ่งที่เราจะต้องให้กับประชาชนตอนนี้คือให้ความหวังผมรู้สึกอย่างนั้น พอโหวต
ประชามติมาปุ๊บแล้วมันจะมีความรู้สึกว่าแล้วอย่างไรต่อไป รัฐบาลเขาก็จะพูดของเขาว่าเขาจะ
ทำอะไรต่อไป แต่ผมคิดว่าในฐานะคนร่างรัฐธรรมนูญเราน่าจะเป็นคนบอกว่ากฎเกณฑ์ทั้งหลาย
ที่มันอยู่ในรัฐธรรมนูญ คนทั้งหลายที่คุณจะต้องเตรียมตัว บางอันเราอาจจะประกาศไปได้ว่า
ต้องเตรียมตัวอย่างนี้ เราต้องให้ความหวังกับประชาชน เพราะถ้าเราบอกไป ๑. มันให้ความหวัง
๒. คนจะรู้สึกว่ามันเปลี่ยนแปลง ๓. ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมได้ ซึ่งผมว่ามันจะเปลี่ยนประเทศ
ผมเห็นการแถลงการณ์ของบางองค์กรออกมาเขาไม่ได้รู้สึกตัว จะจับตากรอกกฎหมายลูก
จะมาจับตาทำไมในเมื่อรัฐธรรมนูญยังบอกให้คุณเข้ามามีส่วนร่วม คุณมีส่วนร่วมได้คุณไม่ต้องมา
จับตาแล้ว คุณจับตาเพราะคุณไม่อ่านรัฐธรรมนูญ ปัญหาคือว่าพวกนั้นเองก็ไม่อ่านรัฐธรรมนูญ ที่นี้
ผมว่าถ้าเราจะเปลี่ยน perception เขาต้องเอาอย่างนี้ เราเองต้องให้ความหวังแล้วบอกว่ามันจะมี
อะไรต่อไปนี้ แล้วใครทำอะไรได้ แต่ละคนเข้าไปมีส่วนร่วม เหมือนที่ท่านอาจารย์ว่าพอเรามีหนังสือ
ไปถึงองค์กรอิสระทั้งหลาย แล้วไม่ใช่องค์กรอิสระที่หัวเท่านั้นที่เข้ามา แต่ว่าคุณรับฟังความคิดเห็น
เจ้าหน้าที่ของคุณมาด้วยในหนังสือที่เรามีบอกออกไป ผมว่าอย่างนี้ดีมากเลย คือว่ามันไปย้ำจุดเดิม
ที่ท่านประธานเคยประกาศไปเมื่อวันที่เขาลงประชามติว่าเราจะทำแบบรับฟัง พอกระบวนการนี้มันชัด

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

มันคล้ายอะไรไปได้เยอะ ผมว่าการรับฟังอะไรทั้งหลาย แล้วเราก็จะมาถึงการเมือง แล้วเราค่อย ๆ ไปตาม step แต่ถ้าเราไปเริ่มจาก set zero ไม่ set zero นี้จะกลายเป็นแผนรับกันมาหรือเปล่า เดี่ยวจะกลายเป็นเรื่อง ผมคิดว่าถ้าเรา maintain ในอารมณ์ของประชาชนตอนนี้ สร้าง momentum อันนี้ให้ดี ๆ แล้วบอกความหวัง บอกการมีส่วนร่วมของคน แล้วเราค่อยมา step ของเราว่าเราจะทำกฎหมายลูกแบบไหน ตอนนี้หนังสือไปแล้ว ให้แต่ละหน่วยงานไปเริ่มต้นมาโดยมีการมีส่วนร่วมของคนที่เกี่ยวข้องมา ผมว่าอย่างนี้มันดีครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายฉัตรชัย เชื้อบุญชัย : ขออนุญาตต่อเนื่องจากคุณภักดิ์เรื่องของการรับฟัง คือในใจผมยังมีความรู้สึกว่าจะอยากจะทำจังหวัดด้วย เหตุผลที่รับฟังต่างจังหวัดก็เพื่อให้รู้สึกว่าคุณประชาชนทั้งประเทศมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองต่าง ๆ ที่สำคัญคือในใจอยากจะทำโอกาสนี้ไปขอบคุณคนที่เขาช่วยดำเนินการต่าง ๆ ให้เราตลอดระยะเวลา ๔๐ กว่าวันที่ผ่านมา คือในใจมีความรู้สึกถ้าเราสามารถที่จะออกไปแล้วไปขอบคุณและรับฟังความเห็นเขาด้วย แล้วบอกพวกเขาว่าสามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบอะไร อย่างไร ตรงนั้นถ้าจะทำมันอาจจะต้องถึงระดับในแง่ของการที่เรามี conception paper พอสมควร ในใจคิดว่าอยากจะลองดูครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานขออนุญาตครับ ในการรับฟังที่ผ่านมา นั้นก่อนที่เราจะมีร่างเป็นร่างสุดท้าย เรื่องหนึ่งที่จะถูกถามก็คือว่าเมื่อเขาเสนอแล้ว คือเป็นเรื่องที่ดีในภาพลักษณ์ของการรับฟังความคิดเห็น แต่เขาถามว่าที่เขาเสนอทำไมมันถึงไม่ได้รับการพิจารณา บางเรื่องยอมรับว่ามันไม่มีสาระเพียงพอ แต่หมายถึงว่าบางทีหลายหน่วย หลายกลุ่ม เขาก็จะตั้งคำถามบอกว่าเสนอไปแล้วก็ไม่ได้รับการพิจารณา เพราะฉะนั้นผมเลยคิดว่าเรื่องหนึ่งที่จะต้องเตรียมด้วย นอกจากรับฟังแล้วก็คงจะต้องเตรียมตอบคำถามหรืออธิบายให้ชัดเจนได้ว่าเหตุใดเราถึงเลือกที่จะเดินตามแนวทางหรือในร่างที่เป็นร่างสุดท้ายของเรา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขออนุญาตท่านประธานพูดอะไรสัก ๒-๓ คำได้ไหมครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เรียนท่านประธานครับ คือในนามของ กรธ. ทั้งหมดและฝ่ายสนับสนุน ทีมที่ปรึกษา ๑๐ เดือนที่เราร่วมภารกิจอันเหนื่อยยาก ฝ่ายพันธมิตรต่าง ๆ มาในที่สุดก็มาถึงจุดที่เราต้องการแล้วโดยภายใต้การนำของท่านประธานที่ได้ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

ทำให้ภารกิจของเราประสบความสำเร็จ มันเป็นแรงบันดาลใจที่ได้รับจากท่านประธานทั้งเรื่องของความรู้ วิชาการ สติปัญญา และที่สำคัญที่สุดที่เราได้รับคือการให้อภัย ซึ่งท่านได้ย้ำว่าการให้อภัยสิ่งที่เขาได้แสดงความไม่เห็นด้วย ไม่ประสงคืต่อเราก็ให้อภัยเพื่อจะเริ่มต้นใหม่ อันนี้เป็นสิ่งที่เรารู้สึกซาบซึ้งมาก พวกเราทุกคนก็รู้สึกที่ท่านได้ให้อะไรกับเราเยอะแยะมาก แนวคิดต่าง ๆ ที่เราได้รับจากท่านมาก็ทำให้เรามีความพยายามตั้งใจที่จะประสานภารกิจให้สำเร็จลุล่วงจนกระทั่งได้รับการยอมรับจากประชาชน แม้กระทั่งท่านนายกรัฐมนตรีท่านก็แสดงความชื่นชมต่อภารกิจในนามของ กรธ. พวกเราคิดว่าคงจะไม่มีการ set zero ภายในของเรา เราอยากจะส่งกำลังใจให้ท่านประธาน เราตั้งปณิธานว่าเราจะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามสติปัญญาตามสังขารของเราที่จะอำนวยให้ ผมอยากให้พวกเราเย็นประมือให้ท่านประธานเพื่อชื่นชมในการเสียสละของท่าน

ประธาน : ขอขอบคุณท่านรองประธาน งานที่สำเร็จได้มันไม่ได้ขึ้นอยู่กับผมคนเดียว มันขึ้นอยู่กับพวกเราทุกคนและคณะอนุกรรมการทุกชุดและเจ้าหน้าที่ แล้วผมมีความรู้สึกว่ายิ่งทำงานนานขึ้นเราก็จะพบว่าแต่ละคนได้ contribute ตามความถนัดของเขา ตามขีดความสามารถตามความคุ้นเคยหรือตามแวดดวงที่เขาจะมี โดยทุกคนทุ่มกันเต็มตามสติกำลัง หลายคนไม่ได้หยุดเดินทางไปต่างจังหวัด มีอะไรก็พูดกันตรง ๆ ทำกันเต็มที่ ไม่มีข้อรังเกียจอะไร ทำให้งานทุกอย่างเดินหน้าไปได้ แล้วก็ทำให้เรากลับประสบความสำเร็จในท่ามกลางที่ทุกคนคาดว่าเราไปแน่ แม้กระทั่งโหรที่เขาบอกว่ามันถล่มหลาย เวลาที่เขาพูดว่ามันจะกลับช็อกคนมันหมายถึงว่า ช็อกก็คือเราแพ้อย่างหลุดลุ่ย ไม่ได้มีใครคิดหรือว่าเราจะช็อกอย่างที่ผลออกมา แต่ทั้งหมดมันได้จากหลายส่วนด้วยกัน จากส่วนข้างนอก

อันที่ ๑ ต้องยอมรับว่าการตื่นรู้ของคนครั้งนี้มันจะเป็นบทเรียนให้กับพรรคการเมืองว่าถ้าไม่มีใครเอาเงินไปโปรย วิธีคิดของชาวบ้านจะคิดอีกอย่างหนึ่ง อย่างที่เราเองเราก็เพิ่งมาตระหนักทีหลังว่าที่เราไปเที่ยวอธิบายกลโกะไรต่ออะไร ในที่สุดเขาไม่ยอมฟัง เขาฟัง ๒-๓ เรื่องเท่านั้น ที่นักวิชาการเขาบอกว่าประชาชนไปลงประชามติโดยไม่รู้รายละเอียดของรัฐธรรมนูญ มันก็จริง แต่เขาไม่ได้อยากรู้ แต่ที่มันแยก็คือนักวิชาการวิพากษ์วิจารณ์เราไม่ได้อ่านรัฐธรรมนูญก็เยอะ ซึ่งอันนั้นมันก็บอกอะไรบางอย่าง แต่ความตื่นรู้และ social media ที่ช่วยเรา จะเห็นว่าข้อตอบโต้ทั้งหลายที่แจ้ง ๆ ไม่ได้ออกมาจากเรา เพราะเราก็ค่อนข้างจะอยู่ในกรอบไม่ค่อยตอบอะไรใครแรง เขาตอบกันแรงเขาแรง ตรงนั้นได้ช่วยมาก

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

อันที่ ๒ ต้องยอมรับว่ามีพรรคพวกเพื่อนฝูงมาช่วยกันเต็มที่ ด้วยความคาดหวังว่าการปฏิรูปมันจะเกิดขึ้น เขาก็ฝากบอกมาว่าเขาไม่ได้หวังอะไรมากไปกว่าสิ่งที่เราจะออกกฎหมายลูกมันจะสร้างการปฏิรูปทางการเมืองพร้อมกันไปด้วย

อันที่สำคัญที่สุดก็คือท่านนายกรัฐมนตรีนั่น ท่านดูเหมือนกับเฉย ๆ ไม่ค่อยได้พูดอะไรกับเรา แต่ท่านก็ติดตามเรื่องราวพวกเรามาตลอด แล้วรู้ว่าจุดอ่อนของฝ่ายที่ไม่รับอยู่ที่ไหน รู้ดีกว่าเรา ๓-๔ วันสุดท้ายท่านเป็นคนมาบอกกับเราว่าให้เราเน้นเรื่องอะไร แล้วก็ได้ผลจริง และที่สำคัญสุด ๆ เมื่อท่านรู้ว่ามันมีการไปปิดเบียดกันมาก จนมาถึงขั้นที่ว่าไม่ว่าจะรับหรือไม่รับก็ให้ Vote No ท่านถึงต้องออกมาพูดว่าตัวท่านรับ และได้ทราบมาด้วยซ้ำไปว่าถ้าหลังจากที่ท่านพูดแล้วท่านก็รอดูผลวัน ๒ วัน ถ้าสุดท้ายแล้วท่านคิดว่าเอาไม่อยู่แล้วท่านจะออกมาพูดว่าถ้าไม่ผ่านท่านจะลาออก ท่านพูดถึงขนาดนั้น เพราะมันมีกระแสไปในทางตรงกันข้าม มีคนไปสั่งการอะไรตรงกันข้ามก็ไม่ค่อย เหมือนกับที่เราไปเห็น วันนั้นที่เราไปดู ๒ หน่วยแรกในหน่วยเขตทหารแล้วเราแพ้ ผมก็นึกว่าเราหมดหวังแล้ว ขนาดที่เราหวังมากเรายังแพ้ แล้วทั้งประเทศจะขนาดไหน

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

แต่ในที่สุดคะแนนมันก็ออกมา แล้วมันช็อกจริง ๆ ช็อกจนคนที่เขาช็อกวันนี้ยังไม่ฟื้น แต่เหนืออื่นใด มันคือความร่วมมือร่วมใจสมัครสมานสามัคคีของพวกเขา แล้วก็ทุ่มเทกันอย่างเต็มที่ไม่ว่าเรื่องจริงอัน แล้วก็เต็มใจช่วยกันทำทุกไม่ว่าทุกมือ ท่านที่ปรึกษาทั้งหลายก็ช่วยอย่างเต็มที่ ก็เป็นความภาคภูมิใจร่วมกัน สำหรับพวกเราทุกคนที่ทำงานนี้สำเร็จไม่เสียชื่อ ตอนนั้นผมทำใจแล้วผมเคยนั่งคิดอย่างนี้ว่า ในชีวิตผมเวลาทำเรื่องอะไรใหญ่ ๆ ให้กับบ้านเมืองไม่เคยผิดพลาดจะมาผิดพลาดก็ครั้งนี้ เพราะการเมืองหรือเปล่า แต่ก็ยังนึกปลอบใจเมื่อเราไม่เคยผิดพลาดมันก็ต้องไม่ผิดพลาด ก็ได้แต่นึกอยู่อย่างนั้น แต่เราก็ได้รับแรงช่วยจากพระสงฆ์องค์เจ้าเยอะมากนะครับ แล้วก็เมื่อคืนนี้มี อดีตนักการเมืองคนหนึ่งบอกว่าพระอาจารย์ที่เกาะสมุยซึ่งมีชื่อเสียงมาก ๆ ฝากให้มาขอบคุณพวกเราที่ใส่เรื่องเถรวาทลงไป พระชอบมากเรื่องเถรวาท แต่ว่าคนที่มาพูดว่าเราเป็นเพราะเขาจะ บิดเบือนเพื่อให้ชาวพุทธมาตีเรา แต่พระสงฆ์องค์เจ้าชอบมาก ผมคิดว่าที่เราทำงานกันมา ๒๑ คน รวมกับท่านที่ปรึกษาอีก ๔ ท่าน รวมเป็น ๒๕ คน มันก็เป็น composition ที่เหมาะสม ผมคิดว่า ถ้าไม่จำเป็นก็อาจจะไม่ตั้งเพิ่มไม่ขอเพิ่มเว้นแต่อาจจะต้องการนักกฎหมายที่มาช่วยร่าง เพราะตอนนี้มันจะช้าจะเร็วมันจะอยู่ที่ตอนร่าง ถ้าจำเป็นก็อาจจะไปขอคนจากกฤษฎีกามาสัก ๒-๓ คน และถ้าจะตั้งเพิ่มจะขออนุญาตที่ตรงนี้เลยว่าเราจะไม่ตั้งเต็ม ๑๐ คน ใครจะฝากใครมา เราไม่เอาทั้งนั้น ถ้าจะตั้งก็จะขอตั้ง ๒ ท่านที่อยู่ในที่นี้คืออาจารย์เจษฎ์กับคุณแป้ว คุณแป้วจะมาช่วย ในด้านร่างกฎหมาย อาจารย์เจษฎ์จะมาช่วยด้านการค้นคว้า ถ้าจะตั้งเพิ่มก็จะตั้งเพิ่ม ๒ คนนี้ กับนักกฎหมายอีกสัก ๒-๓ คนถ้าจำเป็น แต่ว่าเดี๋ยวค่อยดูก่อน เขาก็มาถามผมเรื่องว่าจะตั้งอย่างไร อะไรต่ออะไร ผมก็คิดว่าเดี๋ยวผมจะมาหารือในนี้ก่อน เพราะว่าถ้าคนที่ไม่คุ้นกับพวกเรา แล้วมาเริ่มต้นใหม่เราอาจจะลำบากแล้วมันอาจจะต้องไปเริ่มทำความเข้าใจกันใหม่หมด แล้วก็จะมา ถกเถียงกันเสียเปล่า ๆ ที่ผ่านมาเราไม่เคยถกเถียงกันจนถึงขนาดที่จะโกรธเคืองอะไรกัน นอกจากแห่เข้ากระเช้ากันบ้างนิด ๆ หน่อย ๆ กับคุณแดงบ้างกับอาจารย์จรัสบ้างอะไรอย่างนี้ แต่ว่ามันก็เป็นเรื่องปกติ แล้วเรารักษาสถิติเราไม่เคยโหวต ไม่เคยจะต้องโหวตเลย เราก็กู้กันไปคุย กันมาเดี๋ยวเราก็ออม เพราะฉะนั้นตัวความสัมพันธ์ตัวนี้มันลงตัวแล้ว ผมคิดว่าเราไม่ควรไป แส่หาอะไรที่มันมาเพิ่มขึ้น ก็แล้วแต่ที่ประชุมจะว่าอย่างไร

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตเลยครับ เพราะว่าเป็นจังหวะ ที่เหมาะที่จะพูดถึงเรื่องนี้ เพราะว่าผมเองก็ตั้งใจจะพูดถึงเรื่องสุดท้ายที่ท่านประธานพูดเหมือนกัน เพราะได้ทราบที่ท่านก็ได้ให้สัมภาษณ์สื่อไปว่าการไปตั้งคนมามาก มันก็มากความประมาณอย่างนั้น

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

ซึ่งส่วนตัวถ้าท่านประธานจะตั้งเพิ่มทั้ง ๒ ท่าน ผมไม่ได้ขัดข้อง แต่ผมเองที่แรกไม่รู้ว่าท่านคิดตรงนี้ก็เลยอยากจะเสนอไปว่าถ้าไม่ตั้งเพิ่มเรามีโอกาสที่จะตั้งอนุกรรมการหรือกรรมการชุดต่าง ๆ เพิ่ม เพราะฉะนั้นผมว่าการสอดแทรกคนที่มีความรู้ความสามารถจะมาช่วยเราในรูปแบบของอนุกรรมการ น่าจะทำได้มีประสิทธิภาพมากกว่า ก็เลยเรียนปรึกษาท่านประธานครับ

ประธาน : เชิญอาจารย์เกษม

นายเกษม โทณะวนิก : ท่านประธานครับ ผมจะขออนุญาตออกจากห้องประชุมไปก่อนนะครับ เพราะบังเอิญว่าเรื่องที่กำลังพูดคุยกันมันเกี่ยวพันกับผมและเดี๋ยวพอเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ฝ่ายเลขานุการไปเรียกผมกลับเข้ามาครับ

ประธาน : ผมไม่ได้คิดว่าอาจารย์เกษมเป็นคนนอก คิดว่าอาจารย์เกษมเป็นกรรมการคนหนึ่งของพวกเขามานาน

นายเกษม โทณะวนิก : ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เพราะใช้ยิ่งกว่ากรรมการอีก

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : จริง ๆ เมื่อกี้ผมก็ได้ทาบถามอาจารย์เกษมไปครั้งหนึ่งแล้ว คล้าย ๆ ก็พูดกับท่านบอกว่าถ้าจะตั้งท่านเหมาะสมที่สุดเลยถือว่าเป็นคนในอยู่แล้ว

ประธาน : ผมไม่เคยพูดกับท่านมาก่อนเลย แสดงว่าคิดตรงกัน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ไม่เคยใจตรงกันโดยบังเอิญ เพราะว่าเป็นความเหมาะสมอยู่แล้ว มันลงตัวพอดีเลย แล้วผมก็เห็นด้วยกับที่ท่านประธานได้กล่าวไว้ว่าของเราตรงนี้มีมันลงตัวที่สุดแล้ว ถ้าจะตั้งเพิ่มก็แล้วแต่ท่านประธานที่จะดูแลในความจำเป็นที่จะเกิดขึ้นในอนาคตครับ

ประธาน : เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานนิดหนึ่งครับ วิธีการทำงานผมเข้าใจว่าที่เราร่างรัฐธรรมนูญมันออกมาได้ด้วยดีนั่น เพราะว่าเราไม่ใช่รูปแบบตั้งอนุกรรมการเป็นกลุ่มแล้วรัฐธรรมนูญที่ผ่าน ๆ มานี้ใช้วิธีการตั้งอนุกรรมการแล้วเกิดปัญหาเวลาเอาเข้าคณะใหญ่ ทำกฎหมายลูกผมเข้าใจว่าน่าจะใช้วิธีเดียวกันก็คือไม่ตั้งอนุกรรมการรายย่อยลงไปใช้คณะใหญ่พูดคุยสิ่งที่ตั้งใจไว้คุยกับคุณปกรณ์ไว้ว่าผมจะเพิ่มฝ่ายเลขานุการคือเอาพวกมือร่างที่เชี่ยวชาญเข้ามาช่วยแยกเป็นรายฉบับกันไป อันนั้นจะเป็นการช่วยงานได้มากกว่า กรรมการก็พูดแล้วก็ให้ความเห็นไปคนร่างก็จะเอาไปทำร่างมาเสนอซึ่งจะมีมากขึ้นกว่า ๒ คนไม่พอกับงานที่เป็นอยู่

ประธาน : เขากำหนดไว้ว่าเลขานุการมีได้ไม่เกินกี่คน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

อริสา ๒/๓

นายอัชพร จารุจินดา : คงเอาเข้ามาเป็นไม่มีตำแหน่ง แต่ว่าอาจจะมานั่งทำงาน เป็นฝ่ายเลขานุการไป คนในอนุกรรมการกฎหมายที่ท่านตั้งขึ้นไว้พวกนั้นก็กลุ่มหนึ่งที่จะเข้ามาช่วย แต่คราวนี้อาจจะต้องเข้ามาช่วยโดยการนั่งฟังในที่ประชุมเลย

ประธาน : ผมยังคิดไม่ค่อยออก คิดมาหลายวันแล้ววิธีทำอย่างไร เพราะว่ามัน จะทำที่เดียวทั้ง ๑๐ ฉบับ หรืออย่างน้อย ๆ ช่วงแรกก็ทำที่เดียวทั้ง ๔ ฉบับ คราวนี้ถ้าเรามาไล่กันอยู่ที่นี้ มันจะเสียเวลามากไหมเว้า แต่เราจะต้องประชุมทั้งวัน แต่พอนึกถึงว่าไปตั้งอนุกรรมการให้ไปทำ ในที่สุดมันก็ต้องย้อนกลับมาที่นี่อีก มันก็ต้องใช้เวลาเหมือนกัน ยังคิดไม่ออกว่าจะทำกันอย่างไร แต่ว่าถ้าตั้งเป็นอนุกรรมการก็อาจจะต้องเอาตัวคนที่จะไปเป็นประธานซึ่งเชี่ยวชาญทางด้าน การร่างกฎหมายไปดู แต่ว่างานร่างกฎหมายอย่างนี้มันต้องการคนที่คิดนอกกรอบมันถึงจะ พัฒนาปฏิรูปเราได้ อย่างคุณอัชพรโอเคได้ถ้าสมมุติว่าจะรับไปทำอันหนึ่งเพราะรู้ต้นลึกหนาบาง และรู้จักไกของการร่าง เคยคิดว่าจะไปเอากรรมการกฤษฎีกาบางคนมาแต่ว่าก็ยังไม่ค่อยแน่ใจ พอมาถึงแล้วเกิดความคิดเห็นมันเปลี่ยนแปลงคนละทิศคนละทางมันจะไปทะเลาะกันเสียเปล่า ๆ ในขั้นต้นทำอย่างที่คุณอัชพรว่าไปก่อนก็ได้คือทำกันในที่นี้แล้วก็ตั้งคนมาเพิ่มตั้งคนฝ่ายเลขานุการ ลองดูสิในกฎหมายที่ให้ตั้ง

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตเพิ่มเติมนิดนะครับ ในระหว่างกำลังพิจารณากันถ้าในส่วนของ สนช. กับ สปท. เมื่อกี้ท่านอาจารย์พูดว่าอยากจะให้มี มุมมองที่มันหลากหลายขึ้น ผมไม่รู้ว่าถ้าเราดึงเขาเข้ามาร่วมในอนุกรรมการบางชุดอะไรที่อาจจะมีส่วน เราไม่ได้คิดว่าเราไปทำอะไรให้เขาเสียขวัญในเรื่องที่เขาจะมีอายุอยู่ใน ๑๒๐ วันหรืออะไร แต่ว่าผมเองเมื่อวานไปงานสันนิบาตก็จะมี สปท. จำนวนหนึ่งซึ่งไม่ใช่สาระที่จะต้องมาพิจารณา เขาก็บอกว่าช่วยร่างกันนาน ๆ หน่อย ซึ่งพูดแบบนี้ผมก็ไม่ได้ฟังอยู่แล้ว แต่มันสะท้อนว่า บางคนในนั้นอาจจะคิดในทำนองว่าเราไปทำให้เขาต้องพันตำแหน่งไปด้วยฝีมือของเราอะไรอย่างนี้ แต่ว่าเขาอาจจะไม่ให้ความร่วมมือเราในบางเรื่องในอนาคตหรืออาจจะกลายเป็นตัวมาต่อต้านเรา ในบางเรื่อง ผมก็เลยลองนำเรียนดูว่าท่านอาจารย์จะมีความเห็นอย่างไร

ประธาน : ไม่ว่าเราจะร่างเร็วร่างช้าการสิ้นสุดของเขามันไม่ได้ขึ้นอยู่กับเรา มันขึ้นอยู่กับว่าวันที่รัฐธรรมนูญใช้เขาจะต้องจัดทำกฎหมายวิธีการปฏิรูปให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน เมื่อเขาเสร็จเขาไปเลย ไม่ได้รอเราเสร็จหรอกครับ เพราะฉะนั้นเราจะช้าจะเร็วไม่สำคัญ อย่างนั้นใช้ไหมคุณปรกรณ์

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

เลขานุการ (นายปกรณ์ นิลประพันธ์) : เขาให้ตั้ง ๒๑ คน และเราตั้งเลขานุการ
กันเอง ๒ คน ผมงกับคุณบอย แล้วก็ทางนี้เขาจะต้องเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ประธาน : ถ้าเราจะเอาคนจากกฤษฎีกามีอร่างมาเอาระดับที่ไม่ต่ำกว่านี้มากนัก
แล้วก็มาตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการ คนที่ ๑ คนที่ ๒ คนที่ ๓ เปลี่ยนใหม่ ของคุณบอยก็เป็น
กรรมการและเลขานุการใช่ไหมหรืออย่างไร คนที่ ๒ เป็นเลขานุการไม่ใช่ผู้ช่วย เพราะฉะนั้นเราก็
จะตั้งคนที่ ๓ คนที่ ๔ แต่ว่าเป็นกรรมการและเลขานุการคือให้รู้นอกเหนือไปจาก ๒ ท่านนั้น
เพราะ ๒ ท่านนั้นทำกับเรามาโดยตลอดอยู่แล้วไม่น่าจะมีปัญหาแล้วเราก็จะได้คุณแป้วมาช่วยร่าง
อีกคนเพราะคุณแป้วเขาก็มีอร่างเหมือนกัน เราก็จะได้ไม่มีคนนอกมาตีใหม่ ถ้าอย่างนั้นเดียวเรา
ก็ไปดูตัวจะเอาสักกี่คน ๓ คนพอไหม

นายอัชพร จารุจินดา : ถ้าตัวหลักจริง ๆ เพิ่มอีก ๒ คนก็น่าจะพอ แต่ที่ผมหมายถึง
เอาทีมมาเป็นลูกมือช่วยทำ

ประธาน : เขาจะมีมาให้เราหรือเปล่า ๓ คนนี้

นายอัชพร จารุจินดา : ต้องไปแย่งเขามา

ประธาน : เพราะว่ามือดีมันก็จะงานล้นมือ เมื่อวานนี้ผมเจอคุณเอแล้วและคุย
กับเขาแล้วว่าจะต้องไปเอาคนของเขามา เขาจะ spare ให้เราได้สักเท่าไร คือถ้าใช้แบบวิธีขึ้นจอ
แล้วผมร่างเองมันก็เร็วในส่วนหนึ่ง แต่มันจะทำพร้อม ๆ กันหลาย ๆ ฉบับไม่ได้

นายอัชพร จารุจินดา : ที่กะไว้ก็คือเวลาเราพิจารณาร่างอื่นอยู่ เขาก็ไปดูกฎหมาย
ป.ป.ช. ที่ ป.ป.ช. ทำมา แล้วก็เขียนเป็นรายงานขึ้นมาว่าอันไหนข้อความเดิมซึ่งมีปัญหา อันไหน
ที่เขาเพิ่มมาใหม่ ตรงรัฐธรรมนูญหรือไม่ ขาดเหลืออะไรพวกนี้ให้เขาคิดมาให้ เราก็อาจจะง่ายขึ้น
เสร็จแล้วค่อยมาดูตัวร่างกันวันนี้

ประธาน : เบื้องต้นอาจจะต้องให้ใครสักคนแต่ละส่วน ๆ ออกมาก่อน ต้องอ่านทั้งฉบับ
แล้วก็โน้ตว่าเรื่องนี้เกี่ยวกับกฎหมายนี้ เรื่องนี้เกี่ยวกับกฎหมายนี้ แล้วแยกออกมาเป็นพวก ๆ จะได้
ไม่ไปตกหล่น ที่กลัวที่สุดคือมันไปตกหล่นตรงไหนเข้า ทาง สนช. กับ สปท. เขาก็คาดหวังว่าเราจะ
ตั้งจากเขามาและคงมีแรงผลักดันที่จะตั้ง แต่ผมคิดว่าผมก็จะปฏิเสธเพราะว่าเขาควรจะรอ
พิจารณาทางโน้นไม่ใช่มาพิจารณาคราวนี้ เขาอาจจะตกตัวอย่างคุณนิติอันนั้นตั้งมาตั้งแต่แรก
คุณแป้วเกษียณแล้วใช่ไหม

นายอัชพร จารุจินดา : เกษียณแล้วครับ แล้วก็ลาออกจากตุลาการศาลปกครองแล้ว

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

อริสา ๒/๕

ประธาน : เหลืองงานของเขาก็คือที่กฤษฎีกากับที่ สนช. สำหรับคณะอนุกรรมการภารกิจมันจะเปลี่ยนไปอาจจะต้องเปลี่ยนใหม่หมด แต่ว่าคนก็ใช้คนเดิมได้เพราะเราเอาเขามาใช้ตั้งนาน เวลาเปลี่ยนภารกิจเราก็เปลี่ยนอาจจะยุบรวมกันหรือแยก แต่ว่าคนอย่าไปทิ้งเขาเว้นแต่คนไหนที่เขาไม่ค่อยสะดวกมากก็จะถือโอกาสเอาออกก็แล้วแต่ แต่ว่าคนที่เขาช่วยเราทำงานอยู่ก็ให้เขาช่วยเราต่อไป เพราะเขาอาจจะต้องไปปรับฟัง ไปเปิดรับฟังหรือเปิดอะไรขึ้นมา ทั้งหมดมันมีสักเท่าไร อนุกรรมการแต่ละชุด ๆ ผมก็เห็นไปเรื่อยส่งมาผมก็เห็นของอาจารย์ชาติชายมีเท่าไร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : มีประมาณ ๑๐ คน

นายฉัตรพันธ์ุ เชื้อบุญชัย : ของผม ๒๑ คน หรือ ๒๒ คน

ประธาน : ๓๐ คน ของอาจารย์ศุภชัยเท่าไร

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ประมาณ ๑๕ คน

ประธาน : ๔๕ คน ของคุณนรชิตไม่มีคนนอกเลยใช่ไหม ก็ประมาณ ๔๕ คน อาจารย์อุดมมีอีกชุดหรือ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ชุดการศึกษากับตำรวจ ๕ คน

ประธาน : อาจจะทำให้เขาศึกษาตัวกฎหมายที่เราจะต้องร่าง ใครนัดทางไหน ก็ไปศึกษาว่าจุดไหนหรือสิ่งที่มันขาดตกบกพร่องทำให้กลไกมันไม่เกิดประสิทธิภาพมันคืออะไร แล้วมันขาดอะไรไปพวกนี้ก็อาจจะได้ หนังสือที่จะขอบคุณเขาคุณนาถะร่างเสร็จหรือยัง ลองให้คุณปกรณ์ดูให้หน่อย แล้ว list ที่แต่ละท่านส่งมาใน LINE คุณถอดเก็บไว้หรือยัง เก็บไว้แล้วใช้ใหม่จะได้ขอบคุณเขาไป เหลืออะไรที่เราจะต้องทดแทนบุญคุณคนเป็นหนี้เขาไปทั่วเมือง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : พวก ๓ น้ำ เพลงฉ่อย พวกชินกรอะไรต่าง ๆ

ประธาน : เราให้โลไปแล้ว แต่ว่าก็ควรจะมีหนังสือไปขอบคุณเขาอีกสักที่ว่า บัดนี้ภารกิจเราเสร็จผ่านพ้นมาแล้วก็ขอขอบคุณ เขียนให้มันเพราะ ๆ หน่อยนะครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : นิต้าโพลอีกอันที่ช่วยเราเยอะ

ประธาน : นิต้าโพลสำคัญ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านอาจารย์จะขอให้เขาช่วยอีกไหมบางเรื่อง ระหว่างร่างกฎหมายลูกจะถามความเห็นประชาชนอีกก็ได้ นะครับ เรื่องนั้นเรื่องนี้สมมุติ นะครับ ว่ามีประเด็นก็ถามได้ครับ

ประธาน : เพราะอย่างไรเขาก็ทำทุกอาทิตย์อยู่แล้วใช่ไหม

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ใช่ครับ แต่ว่าจะได้ให้เขาเตรียมไว้เพื่อเรามี ผมจะต้องบอกกับทางบอร์ดของเขาด้วยครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ของอาจารย์จรีภาคประชาสังคมอะไรเยอะเลย

ประธาน : อาจารย์จรีลาอาทิศย์หนึ่ง เพราะว่าอยู่เมืองนอกคงไม่เปิด LINE ดูหรอกครับ เพราะฉะนั้นรอรายชื่อของอาจารย์จรีแล้วก็ส่งตามไป รายชื่อที่มีแล้วถ้าเสร็จแล้วก็ค่อย ๆ ทอยส่ง แล้วเราเคยบอกว่าจะออกประกาศนียบัตรให้บางคนใช้ไหมหรืออย่างไรที่ครู ก ครู ข ครู ค

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : วันนั้นที่ทำเรื่องเป็นเรื่องครู ก ครู ข ครู ค

ประธาน : กระทรวงมหาดไทยเขาจะทำใช้ไหมครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ใช่ครับ เขาก็ใช้สแตมป์ของเขาเพียงแต่จะมาขอลายเซ็น scan ของท่าน

ประธาน : เซ็นให้ไปแล้วครับ ที่นี้ผมคิดว่าเราควรจะเลี้ยงข้าวพวกผู้สื่อข่าว กับคณะอนุกรรมการพร้อม ๆ กันสักที เพราะว่าเราไม่ได้เลี้ยงข้าวเขาเลย ก็คิดว่าจะไปเอาที่สโมสร แต่ว่าเราหาอาหารมา เพราะถ้าไปเลี้ยงข้างนอกคนเป็นร้อยคนคงลำบาก คุณน่าจะไปติดต่อสโมสร ได้ความว่าอย่างไร

นายนาถะ ดวงวิชัย : ขออนุญาตครับ เท่าที่สอบถามก็คือว่าพื้นที่เขาทำได้ ประมาณสัก ๑๕๐ คน ถ้าเกิดเกินจากนั้นก็ต้องออกมาอยู่บริเวณข้าง ๆ ของตัวสโมสร

ประธาน : คิดว่า ๑๕๐ คนคงจะอยู่ในเกณฑ์นี้ไม่มากไปกว่านี้ เพราะเรา ๒๕ คน อนุกรรมการประมาณ ๖๐ คน รวม ๘๕ คน ก็เหลืออีก ๖๕ คน ผู้สื่อข่าวก็คงพอดีแล้วคงไม่ได้ มากันหมดหรอกครับ ผมคิดว่าคงพอได้

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ท่านประธานครับ ผมกราบเรียนขออนุญาตนะครับ มีอนุกรรมการบริหารที่ได้ยุบเลิกไปก่อน ผมอยากจะขออนุญาตขอขอบคุณเขาให้เขามาร่วมด้วยครับ ประมาณ ๑๐ คน

ประธาน : ได้ คุณน่าจะจะมีที่อยู่ของทุกคนอยู่ใช้ไหม หรือแต่ละชุดจะนัดประชุมเขา วันที่เราจะเลี้ยงเพื่อจะได้ขอบพระคุณเขาหรือจะมีหนังสือไปเชิญเขามาในงานเลยก็แล้วแต่ ก็สุดแต่ประธานแต่ละชุดจะทำอย่างไร แต่วันนั้นผมก็คงจะต้องขอบคุณเขาทุกคนอยู่แล้ว ที่นี้จะเอาวันไหนดี รอคุณนรชิตกลับมา คุณนรชิตไปยาวสุด ๒ อาทิตย์ หรือจะไม่รอ รอ ไม่รอ ไม่รอเอาวันไหนดีอาทิศย์หน้า

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันจะมีอนุกรรมการที่มันจบภารกิจไปแล้วตั้งแต่ต้นนะครับ
อย่างเรื่องของปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม แล้วก็ของท่านภุมรัตน์

ประธาน : พวกนั้นก็ต้องเชิญมาให้หมดเลยพวกที่เราใช้เขา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : แล้วปรองดองอีกอันหนึ่งใช้ใหม่ครับ

ประธาน : แล้วตกลงจำนวนคนที่ออกมาร่วมใช้สิทธิก็เปอร์เซ็นต์ครับ คุณน่าจะ
โทรศัพท์ไปเช็คตัวเลขครั้งสุดท้าย แล้วตกลงที่จังหวัดพิษณุโลกไม่ต้องนับคะแนนใหม่แล้วหรือครับ
เอาเฉพาะหน่วยเดียวหรือครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ก็จะมีผล สมมุติว่าถ้าเขานับใหม่แล้วก็ตัวเลขไม่ตรงเป็นเรื่องเลย
มันจะหาเรื่อง มันจะถือว่าเป็นโมฆะไม่ใช่อะไร มันจะร้องเรา

ประธาน : ตอนนี้นำทำโพลครั้งสุดท้ายเปอร์เซ็นต์ใกล้ไหม

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ถ้าเอาเฉพาะคนที่มาใช้ใกล้ครับ ก็ ๗๘ เปอร์เซ็นต์

ประธาน : ๗๘ เปอร์เซ็นต์

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : หมายถึงว่าตัวบนเฉพาะคนที่มาใช้เขาก็ได้มาว่าอยู่ที่
ประมาณ ๗๘ เปอร์เซ็นต์ ราว ๆ นี้ พุดง่าย ๆ ว่ารับ ๗๘ เปอร์เซ็นต์ ที่เหลือก็ไม่รับ

ประธาน : โพลของสำนักงานสถิติแห่งชาติทำไมมันไปليبอย่างนั้น

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ผมถึงว่าต้องเอาบวกลบนะครับ เราคุยกันว่าบวกลบ
ประมาณ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพราะมันมี effect เจ้าหน้าที่ราชการไปถาม
ชาวบ้านเกรงใจก็อาจจะ yes yes อะไอย่างนี้ แต่ของนิด้าตอนที่เขารวมทั้งหมดที่มองจากคน
ทั้งหมดที่มีสิทธิว่าจะไม่ตัดสินใจเท่าไร แล้วก็ตัดสินใจรับแล้ว ไม่รับแล้ว สัดส่วนมันอยู่ที่ ๓๘
เปอร์เซ็นต์ กับ ๗ เปอร์เซ็นต์ ถ้าเราขยายมันออกมาในวันสุดท้ายมันค่อนข้างตรงค่อนข้าง
สม่ำเสมอ

ประธาน : แล้วมีใครทำ Exit Poll ใหม่ วันนั้นเราก็ไม่ได้ดู

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ไม่มี ไม่ได้เห็นเลยครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : อาจารย์ครับมันมีของ ม. รังสิต ครับ แต่ผมไม่มั่นใจว่า
มันเป็น exit หรืออาจจะเป็นที่เขาทำเตรียมไว้ครับ แต่ผมเห็นเขา code หัวว่าเป็น exit เพราะมัน
ใกล้เคียงมากครับ

ประธาน : แล้วผลเขาออกมาเป็นอย่างไร

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ค่อนข้างใกล้เคียงครับ คือประมาณ ๕๘ เปอร์เซ็นต์ ต่อ ๓๘ เปอร์เซ็นต์ อะไรประมาณนี้ครับ ถ้าเป็นเช่นนั้นจริงถือว่าน่าจะต้องมากกว่าทุกโพลแต่ที่ผมไม่มั่นใจเดี๋ยวผมขอตรวจสอบดูนิดหนึ่งครับ

ประธาน : อย่างที่เราไปดูกันวันนั้นแสดงว่าหน่วยแต่ละหน่วย จังหวัดแต่ละจังหวัด ความแตกต่างมันเยอะมันไม่เป็น trend เดียวกัน อย่างที่เราไปดูวันนั้นมันคู่คี่ ๆ อยู่ เราแพ้บ้าง เราชนะบ้าง แต่คู่คี่มากเลย ๕๑ เปอร์เซ็นต์ ต่อ ๔๙ เปอร์เซ็นต์ อะไรทำนองนั้น แต่ว่าที่อื่นมันต่างกันเยอะ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : วันนั้นผมกับอาจารย์เจษฎ์อยู่ช่อง ๗ นะครับ ปรากฏว่า ช่อง ๗ เขา link กับ กกต. เพราะฉะนั้นมันจะเข้ามาในช่วงโมงแรกเราเห็นภาพทั่วประเทศทันที ครั้งแรกยังไม่ถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ เราชนะที่อีสานกับทุกภาคเลยครับ แต่พอพ้น ๕๐ เปอร์เซ็นต์ เราเริ่มแพ้ หมายถึงว่าทางต่างจังหวัดในบางพื้นที่ของอีสาน แล้วก็ไปแพ้ ๓ จังหวัดภาคใต้กับแพ้ที่เหนือตอนบน ก็ถือว่าประสิทธิภาพในการนับคะแนนคราวนี้ใช้ได้ครับ

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

เลขานุการ : ขออนุญาตเรียนท่านประธานครับ เมื่อเข้าไปประชุมกับท่านรองวิษณุ เรื่องเตรียมการนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ ผู้มาใช้สิทธิ ๕๙.๗๐ ประมาณ ๖๐ เปอร์เซ็นต์

ประธาน : สถิติคนที่มาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มัน range อยู่ระหว่างเท่าไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เลือกตั้ง ส.ส. ปี ๒๕๕๔ มาใช้สิทธิ ๗๕.๐๓ เปอร์เซ็นต์ แต่เลือกตั้งแน่นอนคนใช้เยอะอยู่แล้วเพราะมันมีการแข่งขัน

นางกิริณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ เรามัวแต่ไปเจาะประเด็นเรื่องบัตรทอง ซึ่งยังมีอยู่ ปรากฏว่าที่เราไปคุยเรื่องเกษตรกร ผู้ยากไร้จะได้รับที่ดินจัดสรรให้ทำเกษตรกรรม ปรากฏว่าพวกนี้ไปบิดเบือนชั่วโมงสุดท้ายว่าผู้ที่ได้รับไปว่าจะได้รับที่ดินแต่เขาก็ยังจะปิดโอกาสให้ปลูกข้าวแค่ปีละ ๑ ครั้ง พวกนั้นก็โวยวายกันใหญ่ เขาไม่เข้าใจ นี่กว่าจะมีเงื่อนไขในการรับที่ดิน ได้ข่าวมาก่อนวันสุดท้ายได้มีการเอาตัวนี้ไปบอกพวกเกษตรกรทั่วประเทศ แต่ก็ยังมีคนหนึ่งคือคุณชูชาติที่เป็นรองประธานอนุกรรมการด้านเกษตรกรรม สปท. เขาลงไปช่วยพูดให้ เขาบอกว่ามันไม่ใช่ซะ ให้มันจะไปทำอะไรได้แต่อย่าปลูกฝิ่นกับปลูกของผิดกฎหมาย มันจะมีชิงไหวชิงพริบกัน ตรงนี้ที่คิดว่าบางครั้งเราก็ไม่ควรคาดหวัง ต้องเรียนให้ท่านทราบเหมือนกัน

ประธาน : สารพัดที่เขาไปบิดเบือน เรื่องบางเรื่องเรานึกไม่ออกว่าเขาไปบิดเบือนได้อย่างไร มันก็ยังบิดเบือนได้ เชิญครับ

นายเจียรชัย ณ นคร : คือประชามติคราวนี้แล้วกับคราวที่แล้ว ผมว่าตัวเลขมันไม่ค่อยแตกต่างกัน คราวที่แล้วมาใช้สิทธิประมาณ ๕๗ เปอร์เซ็นต์ ตอนปี ๒๕๕๐ กับครั้งนี้ผู้มีสิทธิเพิ่มประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ จาก ๔๕ ล้านคน เป็น ๕๐ ล้านคน แล้วถ้าดูจากสัดส่วนของคนโหวตคราวนี้กับคราวที่แล้วเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ผมเคยนั่งคิดว่าเปลว ๆ คนที่ออกประชามติอาจจะเป็นกลุ่มเดิม ๆ เป็นหลักที่เคยประชามติเมื่อปี ๒๕๕๐ แล้วตัวเลขที่เพิ่มขึ้นมันก็ไม่ได้บอกอะไรมากนัก แต่ถ้าดูจากทางอีสานเองผมคิดว่าไม่ได้เรียกว่าแพ้ เพราะภาพรวมมันต่างกันประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ กว่าเท่านั้นเอง โหวตรับกับไม่รับ

นายศุภชัย ยาวประภาษ : ท่านประธานครับ วันที่จะจัดงานเลี้ยง อยากเรียนหาหรือคนที่ช่วยงานเราก่อนข้างเยอะในช่วงหลัง เราควรพิจารณาให้โล่เขาด้วยไหม ยกตัวอย่างเช่น น้ำมันบางจากที่เขาเอาแผ่นพับพกพาไปกระจายทั่วประเทศ หรือว่าทาง BTS MRT ทางนิต้าโพล คือผมยังคิดว่าบางกลุ่มเขาช่วยสม่าเสมอ ส่วนตัวคิดว่าน่าจะให้โล่เขาด้วยจะได้ดูเป็นน้ำใจที่เราให้กับเขา ก็เป็นอันแรกที่ยากเรียนเสนอ

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

อันที่ ๒ นั่งคิดว่าตอนที่เรารู้แล้วเราก็เชิญอนุกรรมการมา ที่น่าจะเชิญด้วย ไม่แน่ใจว่ามัน include หรือยัง อย่างเจ้าหน้าที่ที่มต่าง ๆ เพราะถ้าเอาเจ้าหน้าที่ที่เขาช่วยงาน แล้วเขาไม่ได้นั่งอยู่ตรงนี้ด้วย รวม ๆ แล้ว ๑๕๐ คน ไม่รู้จะพอหรือเปล่า อย่างชุดที่ท่านอภิชาติ เป็นประธานก็จะเป็นเจ้าหน้าที่ชุดหนึ่ง ชุดคณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาเป็นชุดหนึ่ง ชุดของอาจารย์นิติพันธุ์ก็เป็นอีกชุดหนึ่ง คือทีมเจ้าหน้าที่แต่ละชุดมันเหมือนกับเอาจำนวน อนุกรรมการคูณไปประมาณ ๑๐ หรือ ๑๒ ถ้าเรามีอนุกรรมการ ๕ ชุด ก็ ๖๐ คน ก็เลยไม่แน่ใจ เรื่องสถานที่ ก็เลยเรียนความกังวลตรงนี้ไปด้วย

อีกเรื่องหนึ่งครับ ตอนที่เราทำหนังสือไปถึงองค์กรอิสระ ท่านประธานย้ำเรื่อง ให้เขาไปดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง มันจะมีเรื่องวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากกฎหมาย อย่างครบถ้วนและรอบด้าน เราจะเขียนให้มันครบไปเลยไหมว่าให้เขาไปทำพวกนี้ คือมันไม่ใช่ แค่มีส่วนร่วม มันต้องวิเคราะห์ที่เราดูด้วยว่าผลกระทบจะเกิดจากอะไร เพราะถ้าเอาตามมาตรา ๗๗ วรรคสองแบบ word by word ค่อนข้างจะเข้มพอสมควร

ประธาน : มาตรา ๗๗ มันใช้สำหรับกฎหมายทั่ว ๆ ไปที่นี้ก็อยากมี แต่ที่มันเป็น กฎหมายที่ต้องมี ตามรัฐธรรมนูญบังคับไว้ สมมติว่าวิเคราะห์กระทบผลต้นทุนกำไรแล้วขาดทุน ไม่ใช่ว่าจะไม่ออก วิเคราะห์แล้วคงขาดทุน เพราะถ้าขึ้นให้เขาไปวิเคราะห์คงอีกนาน เราเลยรับฟัง

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขออนุญาตเสริมท่านอาจารย์ศุภชัยนิดหนึ่งครับ พอดี ท่านอาจารย์พูดถึงบางจาก บังเอิญที่ช่วยเราไม่น้อยก็มี ปตท. เหมือนกัน แต่ถ้าเปรียบเทียบ ใน scale ปตท. กับ บางจาก มันคนละเรื่องกันอยู่แล้ว แต่ผมไม่รู้มันจะเหมือนเบียร์ช้างเบียร์สิงห์ อะไรอย่างนี้หรือเปล่า เพราะถ้าเราไปชูอันหนึ่ง แต่ว่าจริง ๆ แล้ว ปตท. เขาช่วยมาก วันสุดท้าย ที่มีโอกาสได้ไปพูดให้กับทางฝ่ายบริหาร เขาก็ได้พยายามที่จะกระจายสรรพสาระสำคัญรัฐธรรมนูญ ให้บริษัทลูกและบริษัทในเครือ ปตท. ในวันท้าย ๆ เพื่อที่จะให้เขาไปปรณรงค์หรือให้ความรู้กับ พนักงานเขาที่มีอยู่ทั่วประเทศนับหมื่นคน ซึ่งตรงนี้ผมคิดว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเราเหมือนกัน เลยเรียนเป็นข้อมูลครับ

ประธาน : ที่เราจะให้โล่หรือกล่าวขอบคุณ เพราะเราไปขอให้เขาทำอะไรให้เรา แต่ที่เขาเชิญเราไปพูดมันเยอะ

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ปตท. เราก้ทำหนังสือไปขอความร่วมมือ คือคณะอนุกรรมการพิจารณาจัดทำเนื้อหาติดต่อไปที่ทาง ปตท. หลังจากนั้นก็นัดหมายกัน แล้วเราก้ขอให้ ปตท. เอาแผ่นพับพกพาไปกระจายด้วยเหมือนกันครับ

ประธาน : ถ้าจะให้ไล่เขาก็นัดเขามา ให้เขาส่งตัวแทนมารับก็ได้ ทีนี้เรื่องสโมสรข้างล่างใช้ได้เปล่า จัดทั้งข้างบนและข้างล่าง คือเราจะต้องเชิญเจ้าหน้าที่ไปกินข้าวด้วย เพราะว่าต้องขอบคุณเขาเหมือนกัน รวมทั้งที่ไปต่างจังหวัดด้วย ข้างบน ๑๕๐ ข้างล่าง ๑๕๐ ไข่ไหม

นายนาถะ ดวงวิชัย : ๑๕๐ คน คือทั้งสโมสรที่รับได้ ข้างบนจริง ๆ รับผิดชอบประมาณ ๓๐ คน ข้างล่างก็ประมาณ ๑๒๐ คน

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านอาจารย์ครับ ผมเคยไปจัดงานถ้าพูดถึงทางเราไม่พอก็คือสันนิบาตสหกรณ์

นายนาถะ ดวงวิชัย : ของเราใหญ่กว่าครับ

ประธาน : เอาที่นี้แล้วกัน เท่าไรก็เท่านั้น ทีนี้เรื่องที่เรารู้สึกกันเมื่อสักครู่เกี่ยวกับการตั้งเพิ่ม ขอความกรุณาอย่าเพิ่งพูดออกไป เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ทาง กกต. เขาแถลงแล้วว่า มีผู้มาใช้สิทธิคิดเป็นร้อยละ ๕๙.๔๐ บัตรเสีย ๓.๑๕ ประเด็นที่ ๑ ร่างรัฐธรรมนูญมีผู้เห็นชอบ ๑๖,๘๒๐,๔๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๓๕ ไม่เห็นชอบจำนวน ๑๐,๕๙๘,๐๓๗ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๖๕ ส่วนประเด็นที่ ๒ คำถามพ่วงเห็นชอบ ๑๕,๑๓๒,๐๕๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๐๗ ไม่เห็นชอบ ๑๐,๙๒๖,๖๔๘ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๙๓ และไม่ปรากฏว่ามีสำนวนเรื่องร้องคัดค้านครับ

ประธาน : ตรงนี้ช่วยจดเอาไว้ เวลาที่เราเขียนกฎหมาย กกต. นั่งกระดิกเท้าอยู่ แล้วรอกว่ามีคนคัดค้านไหม ถ้าไม่มีคัดค้านถือว่าบริสุทธิ์ นั่งทำงานง่ายเกินไป กกต. มันควรจะต้องออกไปสอดส่องดูแล แล้วถ้าพบว่ามีกรณีไม่สุจริต ถึงไม่มีใครร้องก็ต้องรีบดำเนินการสอบสวน ต้องเขียนบังคับ อย่างที่ผ่านมาเอาง่ายเข้าว่า เพราะเวลาจะร้องคัดค้านก็ต้องร้องเป็นทางการ อย่างนี้เราก้ได้เปรียบ ชาวบ้านที่ไหนจะมาเข้าชื่อ นอกจากมีใครจ่ายเงินให้ แต่ถ้าเพื่อเป็นกรณี ส.ส. เขาฟ้องเพราะเขามีส่วนได้เสีย ตอนปี ๒๕๕๐ ก็เปอร์เซ็นต์

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มาใช้สิทธิ ๕๗ เปอร์เซ็นต์ จุดเท่าไรไม่ทราบ

ประธาน : ไม่ใช่ ผลชนะแพ้

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายภัทร คำพิทักษ์ : ปี ๒๕๕๐ ตัวเลขรวม ๕๗.๖๑ เปอร์เซนต์ เห็นชอบ ๑๔.๗ เปอร์เซนต์ ปีนี้เห็นชอบ ๑๖.๘ เปอร์เซนต์ ปี ๒๕๕๗ ไม่เห็นชอบ ๑๐.๗ เปอร์เซนต์ ปีนี้ไม่เห็นชอบ ๑๐.๕ เปอร์เซนต์ ถ้าเป็นสัดส่วนปี ๒๕๕๐ ๕๒:๔๒ เปอร์เซนต์ ปีนี้จะเป็นอย่างที่ท่านประพันธ์ว่า ๖๑.๓๕ เปอร์เซนต์ ตัวเลขดีขึ้นครับ

นายอิติพันธ์ เชื้อบุญชัย : ความจริงในปี ๒๕๕๐ อาจจะมีเรื่องรณรงค์ให้เห็นชอบไปก่อนแล้วไปแก้ เพราะจริง ๆ ตัวเลขนั้นถ้าพูดจริง ๆ มันอาจจะแคบไปกว่า ๕๒ เปอร์เซนต์ กับ ๔๒ เปอร์เซนต์ ด้วยก็ได้

ประธาน : คราวนั้นพรรคประชาธิปัตย์เอาด้วย คราวนี้พรรคประชาธิปัตย์ไม่เอา

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : เมื่อกี้ที่ถามว่าเป็นโพลอะไร ผมถามทางอาจารย์ที่รังสิต แจ้งมาแล้วว่าเป็น Exit Poll ก็ถือว่าค่อนข้างใกล้เคียง ที่นี้เห็นพูดเรื่องบัตร ผมติดตามเรื่องการนับคะแนนวันนั้น ปรากฏว่าบัตรเสียจำนวนหนึ่งเพราะว่ามีเส้นประที่อยู่ในบัตรแล้วทำให้คนจำนวนหนึ่งไปฉีกเพราะนึกว่ามีไว้ให้ฉีกบัตร ก็เลยกลายเป็นบัตรเสียครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : เมื่อกี้ท่านอาจารย์พูดถึงเรื่องคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ว่าอาจจะเปลี่ยนแปลงหน้าที่ คือยังไม่ได้ยุบไป เข้าใจว่าน่าจะเป็นอย่างนั้น

ประธาน : คือเราจะ rearrange ใหม่ เพราะชุดเก่าเราทำเพื่อรัฐธรรมนูญ มาบัดนี้มันเปลี่ยน จะเป็นเรื่องทำกฎหมายแล้ว เพราะฉะนั้นอาจจะไม่จำเป็นจะต้องมีครบทุกชุด อย่างที่ว่า แต่คนที่เราเอาเข้ามาใช้ซึ่งเป็นราชการแล้วยังสนุกอยู่ก็เอามาได้ คนไหนที่เขามีฐานะจะไม่ตั้งเขาก็อาจจะดีกว่าไปตั้งเขา ค่อยไปคุยกันในหมู่ประธานอนุกรรมการทุกชุดว่าจะเอาใคร

นายภัทร คำพิทักษ์ : พอที่ท่านอาจารย์เจษฎ์งวดก่อนได้คุยกันแล้วก็เมื่อเข้าก็ได้คุยกับอาจารย์ชาติชาย ๒ ท่านมีความเห็นตรงกัน แต่ผมไม่ได้เล่าให้ทั้ง ๒ ท่านฟัง ๒ ท่านนี้ก็เป็นห่วงว่าเราน่าจะจัดรายการลักษณะคล้าย ๆ แกะกล่องเดิม แต่ว่าแบบเนียนกว่าเดิม คือแทนที่จะไปแกะกล่องรัฐธรรมนูญ อาจจะขอเวลาทางรัฐบาลทำความเข้าใจเรื่องเนื้อหาของรัฐธรรมนูญต่ออีกสักนิดหนึ่ง คือทั้ง ๒ ท่านเสนอตรงกัน มันมีคนพูดในลักษณะว่าคนอ่านไม่อ่านอะไรอย่างนี้ อันนั้นก็ไม่ใช่ประเด็นสาระสำคัญที่เราจะเอามาใส่ใจ แต่ผมคิดว่าตั้งแต่เราเปลี่ยนสังคมมากคราวนี้แล้วเขาก็ไม่รู้ เขาเชื่อมั่นในตัวเราว่าสิ่งที่เราทำนี่ดี แต่เขาไม่รู้ว่าคืออะไร แต่ถ้าเราค่อย ๆ สื่อสารกับเขาว่าคุณมีส่วนร่วมได้นะ ต่อไปมันจะเป็นแบบนี้แล้ว แล้วค่อย ๆ บอกคน ผมว่ามันไม่ได้เป็นการ counter สิ่งที่เขากังวลอีกแล้ว เรื่อง ๓๐ บาทเรื่องอะไร แต่ว่าเราจะพาสังคมไปข้างหน้าแล้วไปเห็นความหวัง ผมคิดว่าถ้าเราจะขอความกรุณาจากทางรัฐบาลแล้วก็เป็นรายการบอกเล่าว่า

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

มันจะมีอะไรเปลี่ยนแปลงอันเนื่องจากรัฐธรรมนูญ แล้วก็ส่งผู้เชี่ยวชาญไปร่วมออกรายการกับเขา ผมคิดว่าฟังจาก ๒ ท่านแล้วก็มานั่งตรงคุณ่าจะเป็นข้อเสนอที่ดี ท่านอาจารย์ชาติชายถ้ากรุณา

ประธาน : เชิญครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขออนุญาตท่านประธานครับ พอรัฐธรรมนูญผ่าน ผมก็นั่งนึกว่าจริง ๆ แล้วมันก็มีเรื่องสำคัญ ๆ ในร่างเราหลายประเด็น แล้วประชาชนโดยทั่ว ๆ ไป ก็ยังไม่ค่อยจะเข้าใจ ได้ยินผ่าน ๆ และที่สำคัญก็คือการที่เราจะปฏิรูปหรือจะเปลี่ยนหลาย ๆ อย่าง ความเข้าใจ ความร่วมมือ และการสนับสนุนมันเป็นปัจจัยสำคัญ ผมเองก็นึกถึงตัวร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ตอนออกมา เรามีเรื่องใหม่หลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสิทธิชุมชนหรือเรื่ององค์กรอิสระ แต่พอรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ออก กระบวนการทำความเข้าใจกับประชาชนมันไม่ต่อเนื่องครับ มันหายไปเลย มันเหมือนกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ เขียนมาดีมากแล้วก็ปล่อยเงียบ หลักการ มันก็ไปไกลแล้ว คุยกับอาจารย์บวรศักดิ์ว่ารัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ หลักการเคลื่อนจากกรุงเทพฯ ไปอยู่นครสวรรค์ แต่คนไทยส่วนใหญ่ยังอยู่บางลำภูอยู่เลย คือตามหลักการไม่ทัน สุดท้ายก็ตกเป็น พรรคการเมือง กลุ่มการเมืองก็มาใช้ประโยชน์จากการที่เขาไม่ค่อยเข้าใจ ก็ออกสร้างวาทกรรมต่าง ๆ ในนามของประชาธิปไตยทั้งหลาย และสุดท้ายก็ปั่นป่วนมาถึงทุกวันนี้ ก็เลยคิดว่ารายการอย่างเช่น ที่เรามีอยู่ อย่างเช่นทางคุณนนทนาช่อง ๑๑ จุดเปลี่ยนเขาก็ยัง spare ให้เราอยู่ เรายังยืนยัน ไปว่าวันจันทร์ วันอังคาร หรือระยะนี้เราอาจจะเหลือสัปดาห์ละครั้งก็ได้ แล้วก็หาพวก กรธ. จับประเด็นอะไรต่าง ๆ ที่ชาวบ้านน่าจะเข้าใจ โดยเฉพาะที่จะปูพื้น อย่างเช่น เราจะออกกฎหมาย ๔ ฉบับนี้ เราก็เอาสาระหลัก ๆ ที่มีรัฐธรรมนูญมาคุยกันก่อนว่าเรื่องการปฏิรูปการเมืองเกี่ยวกับ พรรคการเมืองในร่างมันว่าอย่างไร มันจะมีประเด็นอะไร จะต่างจากเก่าอย่างไร หรือเรื่องเลือกตั้ง เรื่องอะไร ค่อย ๆ ปูความเข้าใจไป เพราะว่าเลือกตั้งเองในระบบที่เราพูดกัน โดยทั่วไปก็ยังงงอยู่ว่า มันคืออะไร ส.ว. เองก็ยังมาถามเลือกกันอย่างไร เพราะฉะนั้นผมก็เลยคิดว่าสิ่งเหล่านี้เราพยายาม ทำให้ประชาชนเขาฟังเราหรือเราสื่อไม่ให้เกิดความสับสน มันจะมีผลอย่างมากเลยโดยเฉพาะ ในเวลากฎหมายยุทธศาสตร์ กฎหมายปฏิรูปออกมา กระบวนการขั้นตอนมันต้องการการตื่นตัวสูง ไม่อย่างนั้นมันก็จะเสียการไปอีก ผมคิดว่าเราน่าจะสัมพันธ์กับเขาไว้โดยเฉพาะในช่องทางอื่น ๆ ที่จะได้รับฟังความเห็นด้วย เพราะอย่างพรรคการเมืองเราออกหนังสือไปให้พรรคต่าง ๆ เขียนมา มันก็ดีอยู่ แต่คนที่อยู่นอกวงการหรือที่เขาสนใจก็มีไอเดียอยู่เหมือนกัน ถ้าเรามีช่องทางรับฟังเขาด้วย

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

ซึ่งไม่ได้ทำให้กระบวนการร่างเสียเวลาแต่เปิดฟังบ้าง ผมคิดว่าน่าจะดีครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในตอนนี้ก็มีคนถามมาเรื่อยแล้วว่าแผนการทำงานเป็นอย่างไร ตัวที่จะแก้บทเฉพาะกาลจะไปแก้ ในมาตราไหน แก้ไหน อย่างไร ผมก็ไม่ได้ตอบ ผมก็เลยบอกว่ารอก่อน ถ้าคุยกันแล้วจะขออนุญาต เรียนเชิญท่านประธานได้ช่วยพูดให้ประชาชนได้เข้าใจช่องทางโทรทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รายการจุดเปลี่ยน สัปดาห์นี้ผมบอกว่าวันจันทร์จะมาหารือที่ประชุมว่าจะมีไหมเขาจะจัดให้ ๑ ตอน ขอให้ท่านประธานพูดให้เห็นว่า step ต่อไปของเราทำอะไร ถ้าท่านยังพร้อมก็เลื่อนเป็น สัปดาห์ถัดไปได้ แต่ในความเห็นส่วนตัวผมขอความกรุณาให้ท่านพูดเพราะว่าท่านเป็นประธานอยู่ และพูดให้ประชาชนเห็นว่ามันมี roadmap อยู่แล้ว แต่รัฐธรรมนูญคนก็รู้ว่าภายใน ๘ เดือน ต้องออก แต่ต้องแก้ตรงนี้ก่อน จะแก้ตรงไหน อย่างไร จะได้ติดตามเราตลอดครับ คือเวลานี้กระแส มันเริ่มคิดว่าอยากจะทำอะไรไปเรื่อย ๆ เขาจะเข้าใจและคิดตาม เรียนท่านประธานครับ

ประธาน : พวกเราไปออกได้ไหม

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : รายการวันถัด ๆ ไป ผมจะเรียนเชิญ กรธ. ผลัดกันไป ออกอยู่แล้ว แต่ครั้งแรกที่จะพูดถึงแผนการทำงาน และคำถามที่ ๒ จะแก้ตรงไหน คนก็ยังงง ๆ ว่า จะแก้ตรงไหนบ้าง ถ้าชัดเจน ท่านประธานก็กรุณาให้สัมภาษณ์ออกรายการจุดเปลี่ยนเพราะว่า ฟังกันเยอะ ขอขอบคุณครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

ประทีป ๔/๑

ประธาน : เขาก็ถามผมอยู่ ผมก็บอกว่ามันยังมีปัญหาอยู่ เรายังเขียนไม่ได้เพราะยังไม่รู้ว่าความมุ่งหมายมันขนาดไหน แล้วก็บอกเขาบอกว่าอาจจะต้องเชิญ สนช. เขามาอธิบายให้เราฟังหน่อยว่าเขาหมายความว่าอย่างไร เพราะว่าในเบื้องต้นเท่าที่มองกลับตานึกโดยยังไม่ได้ไปอ่านมัน ผมก็เริ่มมันจะเกิดปัญหาเหมือนกัน ที่เราบอกว่าถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถจะเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อ ๓ ชื่อให้เป็นนายกรัฐมนตรีได้ ถ้ามีเสียงเกินกึ่งหนึ่งก็ให้เรียกประชุมรัฐสภา ร้องขอต่อรัฐสภาและให้รัฐสภาพิจารณา ถ้ารัฐสภาเห็นสมควรจะยกเว้นให้ก็ให้ยกเว้นเมื่อยกเว้นเสร็จก็ให้เขากลับไปเลือกกันเอง คราวนี้เมื่อคำถามพ่วงที่ ๒ มันเกิดบอกว่าการเลือกนายกรัฐมนตรีให้ใช้ที่ประชุมรัฐสภาเลือก เขาใช้เช่นนั้นใช่ไหม เขาไม่ได้บอกว่าให้วุฒิสภาเลือกด้วย เขาใช้รัฐสภา ซึ่งก็แปลว่ารัฐสภาจะต้องเลือก ถ้าสมมติว่าเราเขียนตรงนี้ลงไปมันก็จะกลายเป็นว่าตอนเลือกครั้งแรกก็ต้องเลือกโดยรัฐสภาแล้วเกิดเลือกคนใน ๓ รายชื่อไม่ได้จะต้องมาขอยกเว้นต้องหยุดแล้วก็เรียกประชุมรัฐสภาใหม่อีกทีหนึ่งแล้วจึงให้รัฐสภายกเว้นให้ แล้วก็กลับไปเรียกประชุมรัฐสภาอีกทีหนึ่งเพื่อไปเลือกคนนอก หรือว่าเวลาไปเลือกก็ให้เลือกได้เลยจะเอาในชื่อนั้นหรือเปล่า เสนอญัตติกันมาแล้วถ้าโหวตได้คะแนนเสียงเกินเท่านั้นก็เลือกจากบุคคลภายนอกได้เลย ซึ่งมันอาจจะเขียนได้ ๒ อย่าง ๑. ต้องไปเลือกจากคนในเสียก่อนเมื่อตกลงกันไม่ได้ ไม่ได้คะแนนเสียงเท่าที่ควรจะได้ก็ให้เสนอญัตติว่าให้ขอยกเว้น แต่ว่าได้คะแนนเท่านั้นแล้วก็ไปเลือกเอา คราวนี้มันก็จะมีคำถามต่อว่า แล้วถ้าที่แรกก็เลือกกันไม่ได้แล้วพอมายกขออนุญาตเป็นพิเศษ ขอยกเว้นก็ไม่ได้คะแนนอีก แล้วมันอย่างไร เพราะเราใช้เท่าไร ๒ ใน ๓ หรือเปล่า

นายอัชพร จารุจินดา : ถ้าอย่างนั้นก็ต้องกลับไปใช้แบบรัฐธรรมนูญเดิม ๆ นะครับ ซึ่งใช้ว่าถ้าเลือกนายกรัฐมนตรีเขาใช้เสียงกึ่งหนึ่ง แต่ถ้าไม่ได้เสียงกึ่งหนึ่งเขาก็ให้เลือกใหม่และเอาเสียงข้างมากไม่ถึงกึ่งหนึ่งก็สุดแล้วแต่ รัฐธรรมนูญเดิม ๆ ที่เลือกนายกรัฐมนตรีระบบเก่า

เลขานุการ : ๒ ใน ๓ มันยกเว้นหลัก แต่ว่าเลือกธรรมดาใช้กึ่งหนึ่ง

ประธาน : ไม่คือมาขอ ๒ ใน ๓ แล้วมันไม่ได้ ๒ ใน ๓ แล้วทำอย่างไร เดียวเราจะต้องแก้มาตรา ๒๗๒ ใช่ไหมจะต้องเดิม ผมเห็นคุณปกรณ์เขียนในร่าง เอาเป็นอย่างนี้ว่าวันนี้เรากำลังพิจารณาเรื่องนี้แล้วก็มอบให้ฝ่ายเลขานุการไปยกร่างมา เรายังไม่ต้องรีบร้อนเขียนมาตราเดียว วันจันทร์ที่ ๑๕ ค่อยนัดมาประชุมกันเพราะวันศุกร์หยุด

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานครับ อยากจะให้ทางฝ่ายเลขานุการลองไล่ดูก่อนว่าในคำถามพ่วงที่เขาถามแล้วมันจะกระทบอะไรในตัวร่าง ลอง list มาเบื้องต้นให้เราดู

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

เช่น การเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีอะไรอย่างนี้ การโหวตมาตรา ๘๘ มาตรา ๑๕๙ ลองไล่มาดูอะไรอย่างนี้ แล้วเราดูว่ามันจะต้องไปแตะตรงไหนหรือเปล่า แต่ทีนี้จะไปแตะมาตรา ๒๗๒ มันก็อยู่ในเนื้อที่ผ่านประชามติอะไรอย่างนี้ มันจะไปแก้ตรงนั้นมันจะนั่นหรือเปล่า คงต้องไล่ดูประเด็นก่อน

ประธาน : เมื่อมีประเด็นปัญหาอย่างนี้ นะครับ เดิมเราให้ ส.ส. เข้าชื่อกันเกินกึ่งหนึ่ง มาถามรัฐสภาเพราะ ส.ส. เป็นคนเลือกนายกรัฐมนตรี บัดนี้เมื่อคำถามฟ่งมันบอกว่ารัฐสภาเป็นคนเลือกนายกรัฐมนตรี ปัญหาก็คือว่าเราจะให้ ส.ส. เท่านั้นเข้าชื่อหรือว่าต้องรัฐสภาเข้าชื่อคือปัญหามันมีหลายอันเหมือนกัน สิ่งต่อการที่เราเขียนไปแล้วศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยว่าผิด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : กำลังคุยอยู่กับคุณบอยเรื่องนี้ครับ ถ้าเป็นประเด็นแรกก็น่าจะตีกับกระแสดังเมือง ถ้าเป็นอันที่ ๒ ที่ให้ ส.ว. เสนอชื่อได้ด้วยในรอบสอง ผมก็กลัวว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เป็นฝ่ายเลือกตั้งมาที่เป็นฝ่ายทั้งหลายเขาอาจจะชะยันทเราแน่นอน เพราะเหมือนกับเปิดทางให้เขาบีบคอบอยู่แล้วใช่ไหม

ประธาน : แล้วมันจะไปขึ้นอยู่กับว่าจำนวนครั้งหนึ่ง ครั้งหนึ่งของอะไร ทีนี้ถ้าเพื่อสมมุติเราบอกว่าครั้งหนึ่งของ ส.ส. ตกลง ส.ว. มันก็ได้แต่โหวตเอาหรือไม่เอา พอมันเสนอชื่อด้วยไม่ได้แล้วมันก็จะติดแหงกคราวนี้ ๑๕๑ มันก็ยังเสนอชื่อเก่าเพราะจะให้มันเปลี่ยนชื่อมันก็ไม่ยอมเปลี่ยนนอกจากเราจะเล่นเกม เราเขียนอย่างนี้เราส่งไปให้ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญก็ต้องบอกว่าอันนี้มันไม่ถูกต้องตามอันนั้น เพราะว่าประชามติเขาบอกว่าให้มีส่วนร่วมด้วยให้เราไปแก้เราก็ค่อยแก้ เราก็ไม่โดนตำ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ความรู้ถึงศาลรัฐธรรมนูญแล้วนะ

ประธาน : ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่ถูกตำ เพราะว่าศาลรัฐธรรมนูญเขาไม่ได้เน้นเขาก็ดูตามเนื้อหาพอเขาบอกกลับมาเราก็ปลอดภัยใช่ไหมคือช่วยกันหน่อย

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ มันมีประเด็นหนึ่งที่เห็นพรรคการเมืองค่อนข้างกลัวกันมากกว่าถ้าสมมุติการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีครั้งแรกผ่านไปสัก ๓ ปี อยู่ในตำแหน่งแล้วชั่วคราวแล้วว่าเขาความนิยมแก่นายกรัฐมนตรีคนนี้ก็เลยขอยุบสภา แล้วก็ให้ ส.ว. กลับมาเลือกอีกครั้งหนึ่ง เพราะฉะนั้นนายกรัฐมนตรีคนนี้ก็จะต้องอยู่ต่อกันอีก ๔ ปี รวมกับของเดิมเป็น ๗ ปีแน่นอนโอกาส

ประธาน : เขาจะไปทำอย่างนั้นทำไมละ เขาก็อยู่จนถึง ๔ ปีแล้วก็ไปเลือกตั้ง ส.ว. ก็ยังอยู่

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : เขาพูดมาอย่างนี้ครับ เขากลัวว่าถ้าไปเลือกใหม่ มันอาจจะเสี่ยง ยุบเขามักจะยุบในเวลาที่เขา peak สุด ๆ อะไรประมาณนั้นครับ

ประธาน : อันนี้ประชามติ ไม่ใช่เรื่องของเรา ประชามติเขาว่าอย่างนั้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ผมขออนุญาตคำปรารภที่จะต้องปรับปรุง ไม่ทราบเดิม ท่านไหนร่างไว้

ประธาน : เดียวผมเอาไปร่าง จะร่างได้มันอาจจะต้องรอว่าเราเขียนอย่างไร แต่คงแก้ไขไม่เยอะ คุณปรกรณ์กับคุณบอยไปช่วยกันดูแล้วคิดปัญหาว่ามันมีปัญหาอะไรบ้างแต่ละชั้น แต่ละตอน แต่ละอัน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตเรียนถามล่วงหน้า นิดเดียวครับ ท่านประธานเห็นว่าเราน่าจะเชิญ สนช. เขามาให้คำอธิบายเมื่อไรดีครับ

ประธาน : เดียววันจันทร์เราคุย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : วันจันทร์ดูอีกที่ว่ามันครบถ้วนหรือยัง

ประธาน : ที่นี้เราจะเชิญใครมา เพราะคำถามจริง ๆ ก็ไม่ใช่ของ สนช. หรอกครับ ของ สปท.

นายอัชพร จารุจินดา : เวลาออกไปพูดรองสุรชัยเขาจะออกเองอาจจะเอารอง

ประธาน : ก็เชิญรองสุรชัยก็ได้ แล้วอาจจะเอาค่านูณมาด้วย ดีเหมือนกันเอา ค่านูณมาแล้วเราก็ตั้งคำถามถามว่าถ้าอย่างนี้ละ ๆ แล้วเราก็จดไว้ เพราะอย่างน้อยที่สุดค่านูณ จะได้ไม่ไปตำเรา คำตอบของคุณผมเอาไว้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็จะมีคุณวันชัย สอนศิริ สปท. เขาเป็นคนเสนอ

ประธาน : แต่เราฟังเขาไม่ได้เพราะเขาเสนอให้ไปและมันเป็นเรื่องของ สนช. คุณเจษฎ์เชิญ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ท่านประธานครับ พอดีประเด็นที่ท่านอาจารย์ชาติชายหยิบยกขึ้นมา ผมคิดว่าอันนี้มันอาจจะเส้นทางออกทางที่ ๓ นอกจากที่เราคิดไล่เรียง step ไปนะครับ แล้วก็จริง ๆ ทางออกทางที่ ๒ ของท่านประธานที่ให้ รัฐสภาเป็นคนพิจารณาตั้งแต่แรก ถ้าเกิดพิจารณาว่าเอาทะเลเกิน ๒ ใน ๓ จะไม่เอาบรรดารายชื่อ ที่อยู่ในมาตรา ๘๘ เลย อันนั้นผมว่ามันก็น่าจะเป็นทางออกที่พอไปได้ แต่ว่าเราต้องเป็นคนรับ แต่ทางสุดท้ายที่ท่านอาจารย์ชาติชายเพิ่งพูดเนื่องจากว่า สนช. ไปรับมาจาก สปท. และอย่างนี้

วันพุธที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

ท่านอัครบอกรบอดเดินสายไปอธิบายรองสุรชัยจนกระทั่งถึงวัน ผมเข้าใจว่าวันเสาร์ผมยังเห็นในโทรศัพท์อยู่เลย มีท่านรองสุรชัย แล้วก็ท่านสมชายกระมังไปอธิบายคำถามฟังอยู่เลย เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมคิดว่าถ้าเกิดสมมุติว่าใช้วิธีถาม สนช. อย่างที่ท่านอาจารย์ชาติชายเสนอ ท่านประธานก็ได้กรุณาให้แนวทางอย่างน้อยคนตั้งคำถามมาก็ต้องหาทางออกได้ เพราะว่าตั้งคำถามมาแล้ว และเมื่อยามส่งไปที่ศาลรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่ามันจะมีเนื้อหาในเชิงหลักการแล้วก็มีการพิจารณาในแง่มุมต่าง ๆ ว่าสิ่งที่ถูกนำเสนอในคำถามพ่วงจะนำเข้าสู่การเป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญได้อย่างไรจากคนที่เป็นคนตั้งคำถามคนที่ไปคิดมา ผมคิดว่าอันนั้น พอศาลรัฐธรรมนูญท่านพิจารณาถ้าศาลรัฐธรรมนูญท่านบอกยังไม่ใช่ มันไม่ใช่ กรธ. เพราะว่า สนช. เป็นคนตั้งแล้วก็เป็นคนอธิบายแบบนี้ กรธ. ก็เขียนไปแบบที่ สนช. บอกว่าตั้งมาแบบนั้น ถ้าศาลรัฐธรรมนูญบอกว่าไม่ใช่ก็ไม่ใช่ที่ สนช. ด้วย เราเป็นเพียงคนที่เป็นคนผสานให้มันเข้าเนื้อกันได้ ผมคิดว่าอย่างนี้มันก็น่าจะมีทางออกได้มากขึ้น เพราะว่าอย่างน้อย สนช. อยากรู้ก็ต้องมาร่วมคิดกับเราแล้ว สนช. ก็ต้องช่วย back ด้วยว่าทาง กรธ. เขาไม่ได้คิดเอง สนช. มาช่วยคิด สูตรเดียวกับที่ท่านประธานได้เคยพูดในเรื่องของกฎหมายพรรคการเมืองว่าถ้าเราทำเรามีจำนวนคนน้อยกว่า ถ้าเป็น สนช. ทำเขามีจำนวนคนเยอะกว่า เขาก็ด้านทานแรงเสียดทานอะไรต่าง ๆ ได้มากกว่าเราครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เดี่ยววันจันทร์เรามาดูแล้วจะได้ตั้งคำถามแล้วก็เชิญเขา มา เพราะว่ามันเริ่มนับ มัน ๓๐ วันนับแต่วัน หรือว่านับถัดจากวันเปิดคูสิ นับจากวันที่นายกรัฐมนตรีแจ้งหรือครับ ลองเปิดคูสิ ฉบับที่ ๒ มาตราอะไร นับจากวันประกาศผล เขาประกาศผลวันนี้ใช่ไหม นายกรัฐมนตรีแจ้งเมื่อไรไม่สำคัญเราก็นับวันนี้ วันนี้วันที่เท่าไร วันที่ ๑๐ ก็นับไปวันที่ ๙ กันยายน ทำให้เสร็จภายในสิ้นเดือนสิงหาคมเอาอย่างนี้ดีกว่า มีอะไรอีกไหมครับ ไม่มีก็ขอบคุณครับ

เลิกประชุม ๑๖.๒๐ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๒

สำนักgrayงานการประชุมและชวเลข